

Komentář ke statistice za rok 2022

Městská knihovna Litomyšl

Situace se v roce 2022 poměrně ustálila a nedošlo k žádnému uzavření knihovny z důvodu covidové pandemie, což je znát i ve vykazovaných hodnotách.

Celý rok se v knihovně prováděly stavebně technické a stavebně historické průzkumy a připravoval se projekt na rekonstrukci stávající budovy knihovny, která sídlí v historické radnici, jejíž základy jsou ve 13. století. V průběhu roku se změnil postoj NPÚ k původnímu návrhu rekonstrukce, který počítal s přístavbou tří pater směrem do dvora. Celý projekt se následně musel snížit o jedno patro. V současnosti Město Litomyšl, čeká na zprávu NPÚ, zda s touto variantou rekonstrukce budovy souhlasí.

Vzhledem k tomu, že město počítalo s tím, že podá grantovou žádost do výzvy „4.4 IROP Rekonstrukce a výstavba knihoven“ se v tomto roce neuskutečnily žádné podstatnější úpravy a opravy budovy knihovny.

Knihovní fond

Během celého roku se průběžně vyřazoval a obnovoval knihovní fond. K výrazné reorganizaci fondu došlo na pobočkách na II. A III. ZŠ., kde byl zastaralý knihovní fond vyřazen, včetně brožur a časopisů a nahrazen novými aktuálními a pro děti atraktivními tituly.

Postupně se pokračuje v přeznačování starších titulů a nahrazování ručně psaných štítků štítky tištěnými.

Přírůstky (2205) i úbytky (2348) byli vyrovnané, tím pádem nedošlo k výrazné změně v počtu knihovních jednotek. Na nákup dokumentů měla knihovna k dispozici 405.725 Kč. Z toho se za 278.223 Kč nakoupily knihy, za 62.728 Kč předplatné periodik, za 9.515 Kč audioknihy a 15.275 Kč hry. 39.984 Kč bylo zapláceno firmě Palmknihy - eReading s.r.o. za půjčování e-knih.

Uživatelé

Co se registrovaných čtenářů týče, vrátili jsme se v roce 2022 na hodnoty z roku 2019. Celkem máme 2482 registrovaných uživatelů, v roce 2019 to bylo 2725 uživatelů. V roce 2020 a 2021 probíhalo slučování duplicitních průkazů (v minulosti měl často jeden čtenář dva průkazy – jeden na oddělení pro dospělé čtenáře a jeden na oddělení pro děti), celkem se jich sloučilo 666, díky tomu jsme se v roce 2022 dostali na reálná čísla skutečně registrovaných uživatelů.

Díky skvělé práci pracovníků dětského oddělení s dětmi i rodiči vzrostl počet registrovaných dětských čtenářů proti roku 2019 o 15 % (2019 – 793 registrovaných dětí, 2020 – 760, 2021 – 704) proti covidovému roku 2021 dokonce o 31%, což činí 923 registrovaných dětí v roce 2022.

I na počtu návštěvníků se kladně projevilo, že v roce 2022 nebyla knihovna uzavřena. Počet fyzických návštěv stoupl proti 2019 o 914 návštěvníků. Vzrostl i počet návštěvníků kulturních, komunitních a vzdělávacích akcí, které mohly běžet celý rok. Návštěvníků kulturních, komunitních a volnočasových akcí pro veřejnost bylo 4044 (v roce 2019 - 5538), návštěvníků vzdělávacích akcí 7336 (v roce 2019 – 6436).

Největší nárůst návštěvníků jsme zaznamenali na webových stránkách (nové webové stránky byly spuštěny v listopadu roku 2020). I tady se projevilo to, že knihovna ožila a čtenáři a návštěvníci měli potřebu vyhledávat aktuální informace. Návštěvnost webových stránek byla v roce 2022 – 70423 návštěv, což je více než 45% nárůst proti předchozím letům.

Výpůjčky

O 18 % se se proti roku 2021 navýšily fyzické výpůjčky. Výpůjčky literatury pro dospělé (naučné i beletrie) proti předchozímu roku vzrostly, ale nedosáhly hodnot z roku 2019. Je ovšem několik kategorií, kdy výpůjčky dosáhly nebo předčily hodnoty z roku 2019.

Nejvýraznější nárůst výpůjček jsme zaznamenali u literatury pro děti, a to jak u beletrie, tak u naučné literatury, kde jsou výpůjčky vyšší než v roce 2019 (naučná literatura o 1010 výpůjček a beletrie o 2598 knih).

Srovnatelné hodnoty s rokem 2019 dosáhly výpůjčky audioknih: 2019 - 2433 výpůjček a v roce 2022 – 2483 výpůjček.

Další kategorie, kde výpůjčky od roku 2019 pravidelně stoupají, jsou deskové hry: 2019 – 1303, 2020 – 2520, 2021 – 2699 a v roce 2022 – 3334 výpůjček.

Odborná činnost

V roce 2022 se provedly revize knihovního fondu v Obecní knihovně v Benátkách, v Obecní knihovně v Cerekvici n. L., v Obecní Knihovně v Morašicích a v Knihovně Sebranice.

Během roku se zautomatizovala Obecní knihovna v Nových Sídlech a z nepodporovaného AKS Clavius se do AKS KOHA převedly knihovny v Budislavi a v Němčicích.

V Obecní knihovně v Tržku ukončila ke konci roku činnost knihovnice paní Bohumila Bartošová, která vedla knihovnu v obci více než padesát let. V rámci listopadového setkání knihovníků v Městské knihovně Litomyšl jsme paní Bartošové poděkovali za její dlouholetou a obětavou práci pro knihovnu a předali jsme jí květiny a dárky. Knihovny v Tržku se od roku 2023 ujme paní Iva Daňková, která je současně i starostkou obce, provoz knihovny tak zůstane nepřerušeno.

Obecní knihovna v Suché Lhotě podala ve spolupráci s městskou knihovnou grant týkající se modernizace počítačového vybavení v rámci programu VISK3 a získala tak částku 15000 Kč na pořízení nového notebooku.

V průběhu celého roku probíhalo vyřazování zastaralých a poškozených dokumentů. Celkem se vyřadilo 2348 svazků, které byly nabízeny prostřednictvím elektronické konference Akvizice a následně pak v červnovém a červencovém prodeji před knihovnou.

Elektronické služby knihovny

Jak bylo již dříve popsáno výrazně se zvýšila návštěvnost webových stránek knihovny proti předchozímu roku, v roce 2021 to bylo 39125 a v roce 2022 to bylo 70423 návštěv. Je to dáno nejen množstvím informací, které může čtenář na webových stránkách najít, ale dobře se osvědčily i elektronické formuláře sloužící k přihlašování na programy pro školy, U3V, rozvázkovou službu apod.

Mírně klesl počet vstupů do elektronického katalogu, a naopak mírně stoupl počet vstupů do elektronického výpůjčního protokolu.

Opět mírně narostl počet výpůjček e-dokumentů, a to o 8 % proti předchozímu roku. Nárůst těchto výpůjček už nebyl tak výrazný, jako v době, kdy byla knihovna z důvodu pandemie uzavřena.

Personální obsazení

V personálním obsazení knihovny nedošlo k žádným změnám. Pouze k 31. 12. 2022 odešla do předčasného důchodu účetní paní Eva Pakostová a na její místo nastoupila od 1. 1. 2023 paní Hana Vojtová.

Kulturní, vzdělávací a komunitní aktivity

Během roku 2022 uspořádala a realizovala Městská knihovna Litomyšl 411 vzdělávacích a 92 kulturních, volnočasových a komunitních akcí. Tyto akce celkem navštívilo 11380 návštěvníků.

Ze 411 vzdělávacích akcí bylo 154 akcí pro dospělé a 257 pro děti.

Pro dospělé byly připraveny kurzy trénování paměti a programy Litomyšlské Univerzity 3. věku, pobočku U3V Univerzity Pardubice, kterou knihovna organizuje. V rámci U3V proběhly dva přednáškové cykly. Na jaře byl připraven ve spolupráci s Městskou galerií Litomyšl online přednáškový cyklus Historie šperku II a v podzimních měsících proběhl ve spolupráci s NPÚ územním pracovištěm Pardubice přednáškový cyklus Nový úhel pohledu na východočeské památky. Dále celý rok probíhaly kurzy angličtiny, jógy pro seniory I a II, počítačové gramotnosti a kresby.

Vzdělávací programy pro děti byly převážně zaměřeny na informační lekce pro typy škol od MŠ k VOŠ. Zaměřujeme se hlavně na čtenářskou gramotnost, programy pro bookstart, začínající čtenáře, domškoláky, denní stacionář pro osoby s kombinovaným postižením atd.

Na jaře proběhla Noc s Andersenem, která byla připravená jako úniková hra Tajemná knihovna. V rámci této hry jednotlivé týmy plnily úkoly a získávaly indicie, které je dovedly ke klíči, díky němuž mohly uniknout před strašidelnými strážci knihovny.

V květnu proběhlo slavnostní zahájení projektu TA BOŽENA!, který připravila Městská knihovna Litomyšl a Městská galerie Litomyšl. Jedná se o literární putování po stopách BN v Litomyšli a České Třebové, propojené se současnou českou literaturou povídkou Markéty Pilátové Poslední přání, kterou napsala exkluzivně pro tento projekt. K projektu vznikly webové stránky www.tabozena.cz, DL informační skládačka a brožura s dětským programem. Městská knihovna obdržela za tento projekt diplom Knihovna roku 2022 v kategorii „významný počin v oblasti poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb“.

Pasování prvňáčků bylo připraveno ve spolupráci se studenty a pedagogy Střední pedagogické školy Litomyšl a celkem jsme ve čtyřech dnech pasovali 224 dětí.

V tomto roce se uskutečnil druhý ročník literárního festivalu KRIMINACHT. Projekt byl koncipován jako cyklus literárních čtení z detektivní literatury, proběhl 3. června 2022 od 18:00 do 23:30. Čtení se zúčastnili čtyři autoři – Kristýna Trpková, František Niedl, Jitka Ludvíková a Michal Sýkora. Pro čtení byly zvoleny čtyři lokace – kavárna Dvorek, Bobo Café, dvorek Městské policie Litomyšl a Radniční dvorek. Projekt doprovodil doprovodný program pro žáky ZŠ v klášterních zahradách. Jeho obsahem bylo čtení s autorem slavné Prašiny Vojtěchem Matochou a vyhlášení cen za účast v soutěži pro mladé autory detektivních příběhů. Jak již bylo zmíněno výše, v roce 2022 proběhl již druhý ročník projektu Litomyšlská Kriminacht. Oproti pilotnímu ročníku v roce 2021 se organizátorům podařilo navýšit počet návštěvníků akce, a to jak návštěvníků samotného cyklu autorských čtení, tak návštěvníků doprovodného programu určeného dětem v klášterních zahradách. Celkový počet návštěvníků festivalu byl 468 osob (197 literární čtení, 204 doprovodný program pro děti, 67 účastníci literární soutěže).

Během léta byl připravený bohatý program pro návštěvníky knihovny i města – Léto v knihovně, během něhož proběhla setkání nad deskovými hrami, virtuální realitou a roboty pro děti i dospělé. Dále proběhla tři moderovaná autorská čtení, a to s Petrem Voldánem, Františkem Kotletou a místní autorkou Petrou Filovou.

První víkend v září v rámci festivalu Dvorky připravila knihovna výstavu ilustrací a obrazů Veroniky Bílkové z knih Beethoven a Bedřich Smetana.

V září se naše knihovna zúčastnila Noci literatury – naše heslo bylo „V zdravém těle zdravý duch“ a ve sportovních zařízeních (sokolovna, krytý plavecký bazén a fitcentrum) četla ředitelka II. ZŠ Miroslava Jirečková, obvodní lékař Karel Pávek a spolumajitelka fitcentra a blogerka Petra Filová.

V rámci týdne knihoven byl připravený bohatý program zaměřený především na pochopení osob s handicapem a propagaci dobrovolnické činnosti. Velmi úzce jsme spolupracovali s Dobrovolnickým centrem Farní charity Litomyšl, TyfloCentrem Pardubice, VOŠ pedagogickou a mnoha dalšími. Sobota byla věnována účastníkům celoroční soutěže Vycvič svého draka!, které se zúčastnilo 119 dětí. 9 dětí ve třech věkových kategoriích bylo odměněno knižními cenami.

V prosinci v rámci dne pro Dětskou knihu proběhl Adventní den pro Ukrajinu, jehož součástí bylo vánoční divadelní představení „Vánoční hrátky z pohádky do pohádky“, které společně sehrály české a ukrajinské děti, dále proběhlo povídání o vánočních zvycích v obou zemích a společné výtvarné dílny.

V rámci roku proběhlo mnoho dalších autorských čtení a dalších programů pro všechny věkové a sociální kategorie.

Finance

Knihovně se podařilo v loňském roce získat šest grantů z dotačních programů MK ČR a Pardubického kraje. Viz tabulka.

Od koho	Druh grantu	Název	Získaná částka Kč	Naše spoluúčast Kč
Pardubický kraj – kancelář hejtmana	Záštita nám. hejtmana R. Línka	TA BOŽENA!	20.000	
Pardubický kraj	Kultura a památková péče	Kriminacht	10.000	
MK ČR	Podpora lit. akcí	Kriminacht	30.000 Max. 70%	13.000
MK ČR	K21	Multikulturní raut	15.000 Max. 50%	15.000
MK ČR	VISK3	Dovybavení IT technikou	66.000 Max. 70 %	28.000
MK ČR	VISK3	Pořízení edukačních prostředků pro zvýšení IT gramotnosti	19.000 Max. 50%	19.000
CELKEM			160.000	75.000

Rozpočet pro rok 2022 byl nastaven ve stejné výši jako na rok 2021. Během roku se upravovaly a aktualizovaly pouze částky na mzdy, energie, o 30 000 Kč se navýšila kapitola spoluúčast granty.

Zpracovala Iva Pekníková